Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (sjunde avdelningen)

den 27 april 2023 *

”Begäran om förhandsavgörande – Elektronisk handel – Direktiv 2000/31/EG – Artikel 1 – Tillämpningsområde – Artikel 2 c – Begreppet 'etablerad tjänsteleverantör' – Artikel 3.1 – Tillhandahållande av informationssamhällets tjänster av en tjänsteleverantör som är etablerad i en medlemsstat – Bolag som är etablerat i Schweiz – Bestämmelsen är ej tillämplig med avseende på person (*ratione personae*) – Artikel 56 FEUF – Avtal mellan, å ena sidan, Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater och, å andra sidan, Schweiziska edsförbundet, om fri rörlighet för personer – Tillämpningsområde – Förbud mot restriktioner avseende tillhandahållande av gränsöverskridande tjänster under en period som inte överskrider 90 dagar per kalenderår – Tillhandahållande av tjänster i Italien under en period som överskrider 90 dagar – Bestämmelsen är ej med avseende på person (*ratione personae*) – Artikel 102 FEUF – Det finns ingenting i beslutet om hänskjutande som gör det möjligt att fastställa ett samband mellan det nationella målet och ett eventuellt missbruk av dominerande ställning – Avvisning”

I mål C-70/22,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Consiglio di Stato (Högsta förvaltningsdomstolen, Italien) genom beslut av den 27 januari 2022, som inkom till domstolen den 1 februari 2022, i målet

Viagogo AG

mot

Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni (AGCOM),

Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato (AGCM),

ytterligare deltagare i rättegången:

Ticketone SpA,

meddelar

DOMSTOLEN (sjunde avdelningen),

sammansatt av avdelningsordföranden L. Arastey Sahún samt domarna N. Wahl (referent) och J. Passer,

* Rättegångsspråk: italienska.

generaladvokat: M. Szpunar,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

– Viagogo AG, genom E. Apa, E. Foco, M.V. La Rosa, E. Marasà, M. Montinari och I. Picciano, avvocati,

– Italiens regering, genom G. Palmieri, i egenskap av ombud, biträdd av R. Guizzi och F. Varrone, avvocati dello Stato,

– Europeiska kommissionen, genom M. Angeli, S. Kalėda, U. Małecka och L. Malferrari, samtliga i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av dels artiklarna 3, 14 och 15 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden (”Direktiv om elektronisk handel”) (EGT L 178, 2000, s. 1), jämförda med artikel 56 FEUF, dels artiklarna 102 och 106 FEUF.

2 Begäran har framställts i ett mål mellan, å ena sidan, Viagogo AG, ett bolag etablerat i Genève (Schweiz), och, å andra sidan, Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni (myndighet med ansvar för garantier inom kommunikationssektorn, Italien) (nedan kallad AGCOM) och Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato (konkurrens- och marknadsmyndigheten, Italien) (nedan kallad AGCOM). Målet rör böter på 3 700 000 euro som AGCOM har ålagt Viagogo.

Tillämpliga bestämmelser

Avtalet EG-Schweiz

3 Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å andra sidan, undertecknade den 21 juni 1999 sju avtal i Luxemburg (Luxemburg), däribland avtalet om fri rörlighet för personer (EGT L 114, 2002, s. 6) (nedan kallat avtalet EG-Schweiz). Dessa avtal godkändes på gemenskapens vägnar genom rådets och, i fråga om avtalet om vetenskapligt och tekniskt samarbete, kommissionens beslut av den 4 april 2002 om ingående av sju avtal med Schweiziska edsförbundet (2002/309/EG, Euratom) (EGT L 114, 2002, s. 1, och rättelse i EUT L 210, 2015, s. 38). De trädde i kraft den 1 juni 2002.

4 I artikel 1 i avtalet EG-Schweiz, med rubriken ”Mål”, föreskrivs följande:

”Målet för detta avtal är att, till förmån för medborgarna i Europeiska gemenskapens medlemsstater och Schweiz,

…

b) underlätta tillhandahållandet av tjänster på de avtalsslutande parternas territorier och särskilt liberalisera kortvarigt tillhandahållande av tjänster …”

5 Artikel 5 i avtalet EG-Schweiz, med rubriken ”Personer som tillhandahåller tjänster”, har följande lydelse:

”1. Utan att det påverkar tillämpningen av andra särskilda avtal mellan de avtalsslutande parterna om tillhandahållande av tjänster … skall den som tillhandahåller tjänster, inbegripet företag i enlighet med bestämmelserna i bilaga I, ha rätt att på den andra avtalsslutande partens territorium tillhandahålla tjänster för en tid som inte överstiger 90 arbetsdagar per kalenderår.

…”

6 Enligt artikel 15 i avtalet EG-Schweiz, med rubriken ”Bilagor och protokoll”, utgör bilagorna och protokollen till avtalen en integrerande del därav.

7 I artikel 17 i bilaga I till avtalet EG-Schweiz, med rubriken ”Personer som tillhandahåller tjänster”, föreskrivs följande:

”Vad gäller tillhandahållande av tjänster enligt artikel 5 i detta avtal skall följande vara förbjudet:

a) Varje begränsning av ett gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster på en avtalsslutande parts territorium som varar högst 90 arbetsdagar per år.

…”

8 Enligt bilagans artikel 18 ska bestämmelserna i artikel 17 i bilagan tillämpas på bolag som bildats i enlighet med lagstiftningen i en medlemsstat i Europeiska gemenskapen eller i enlighet med schweizisk rätt och vilka har sitt stadgeenliga säte, sin centrala förvaltning eller sin huvudverksamhet på en avtalsslutande parts territorium.

9 I artikel 21 i samma bilaga föreskrivs följande:

”1. Ett sådant tillhandahållande av tjänst som avses i artikel 17 a i denna bilaga får, oavsett om det rör sig om ett oavbrutet tillhandahållande eller om tillhandahållande vid flera tillfällen, inte överstiga 90 arbetsdagar per kalenderår.

…”

Unionsrätt

10 I skäl 19 i direktiv 2000/31 anges följande:

”Tjänsteleverantörens etableringsort bör fastställas i enlighet med EG-domstolens rättspraxis, enligt vilken etableringsbegreppet omfattar det faktiska bedrivandet av näringsverksamhet med hjälp av ett fast driftsställe under obestämd tid. … För ett företag som tillhandahåller tjänster via en webbplats på Internet är etableringsorten inte den ort där utrustningen för webbplatsen finns eller den ort från vilken det går att nå webbplatsen, utan den ort där det utövar sin näringsverksamhet. …”

11 Artikel 1 i direktivet, med rubriken ”Mål och tillämpningsområde”, har följande lydelse:

”1. Syftet med detta direktiv är att bidra till att den inre marknaden fungerar väl genom att säkerställa den fria rörligheten för informationssamhällets tjänster mellan medlemsstaterna.

…

4. Genom detta direktiv införs inte några nya regler om internationell privaträtt, och inte heller berörs domstolars behörighet.”

12 I artikel 2 i direktivet, som har rubriken ”Definitioner”, föreskrivs följande:

”I detta direktiv avses med

a) informationssamhällets tjänster: tjänster i den mening som avses i artikel 1.2 i [Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter (EGT L 204, 1998, s. 37)], ändrad genom [Europaparlamentets och rådets direktiv 98/48/EG av den 20 juli 1998 (EGT L 217, 1998, s. 18)],

b) tjänsteleverantör: varje fysisk eller juridisk person som tillhandahåller någon av informationssamhällets tjänster,

c) etablerad tjänsteleverantör: en tjänsteleverantör som utövar näringsverksamhet med hjälp av ett fast driftsställe under obestämd tid. Förekomsten och användningen av teknisk utrustning och teknik för att tillhandahålla tjänsten innebär inte i sig att tjänsteleverantören är etablerad,

…”

13 I artikel 3 i samma direktiv, med rubriken ”Den inre marknaden”, föreskrivs följande:

”1. Varje medlemsstat skall se till att de av informationssamhällets tjänster som en på dess territorium etablerad tjänsteleverantör tillhandahåller överensstämmer med de nationella bestämmelser som är tillämpliga i denna medlemsstat och som omfattas av det samordnade området.

2. Medlemsstaterna får inte av skäl som omfattas av det samordnade området begränsa den fria rörligheten för de av informationssamhällets tjänster som har ursprung i en annan medlemsstat.

…”

Italiensk rätt

14 Legge n. 232 – Bilancio di previsione dello Stato per l’anno finanziario 2017 e bilancio pluriennale per il triennio 2017–2019 (lag nr 232 om beräknad statsbudget för det finansiella året 2017 och flerårig budget för treårsperioden 2017–2019) av den 11 december 2016 (GURI nr 297 av den 21 december 2016, ordinarie tillägg till GURI nr 57), i den lydelse som är tillämplig i det nationella målet (nedan kallad 2016 års lag), innehåller en artikel 1.545 i vilken följande föreskrivs:

”I syfte att bekämpa skatteflykt och skatteundandragande, samt för att skydda konsumenterna och för att säkerställa allmän ordning, ska försäljning och all annan sorts förmedling av biljetter för tillträde till föreställningar som bedrivs av en annan person än innehavarna av systemen för utfärdande av sådana biljetter, även på grundval av ett särskilt avtal eller en särskild överenskommelse, beläggas med förbud mot nämnda handlande och en administrativ straffavgift på 5 000–180 000 euro, såvida inte handlingen utgör ett brott. Om handlandet sker med hjälp av elektroniska kommunikationsnät, på det sätt som definieras i punkt 546, ska dessutom innehållet raderas eller, i allvarligare fall, webbplatsen genom vilken överträdelsen har konstaterats döljas, utan att det påverkar eventuella skadeståndsanspråk. [AGCOM] och övriga behöriga myndigheter ska genomföra nödvändiga undersökningar och vidta nödvändiga åtgärder, antingen på eget initiativ eller efter anmälan av berörda personer. Försäljning eller annan form av förmedling av biljetter för tillträde till föreställningar som utförs av en fysisk person på tillfällig basis ska, under förutsättning att den inte utförs i kommersiellt syfte, under inga omständigheter beivras.”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

15 Viagogo, som har sitt säte och sitt skatterättsliga hemvist i Genève, driver webbplatser som bygger på förmedling mellan konsumenter för återförsäljning av inträdesbiljetter till föreställningar och idrottsevenemang. När biljetter väl har förvärvats från officiella utgivare, såsom arrangören av föreställningen eller evenemanget i fråga eller auktoriserade återförsäljare (nedan kallad primärmarknaden), händer det att vissa personer vill sälja dem vidare. Viagogo bildades för att koppla samman utbud och efterfrågan på marknaden för försäljning av biljetter i andra hand (nedan kallad sekundärmarknaden).

16 Med hänsyn till hur fort de biljetter som finns tillgängliga på primärmarknaden upphör att vara tillgängliga, bland annat på grund av att vissa användare använder automatiserade inköpsprogram, har antalet personer som söker biljetter, särskilt när det gäller välkända föreställningar eller evenemang, fortsatt att öka och de webbplatser som är avsedda för den berörda sekundärmarknaden har således blivit mycket framgångsrika.

17 I detta sammanhang gör Viagogo ett förval av ett antal föreställningar eller evenemang på de webbplatser som företaget driver via en plattform i Förenta staterna. Biljettinnehavarna kan, genom att välja den föreställning eller det evenemang som motsvarar biljetterna, bjuda ut biljetterna till försäljning på dessa webbplatser. Viagogo kopplar samman säljare och potentiella köpare genom att erbjuda sidotjänster såsom support via telefon och e-post, prisförslag baserade på programvara och ett automatiserat system för marknadsföring av biljetter för vissa föreställningar eller evenemang.

18 Eftersom det fenomen som beskrivs i punkt 16 ovan har nått proportioner som uppfattas som oroväckande i Italien, särskilt på grund av att det är lätt att använda sådana webbplatser för att tvätta pengar som härrör från olaglig verksamhet, och eftersom försäljningspriset på biljetter på sekundärmarknaden inte längre har något samband med försäljningspriset på primärmarknaden, har den italienska lagstiftaren infört en politik som syftar till att dämpa detta fenomen, bland annat genom antagandet av artikel 1.545 i 2016 års lag.

19 Efter att ha mottagit flera klagomål från företag verksamma inom sektorn för anordnande av musikevenemang, från företag som säljer biljetter för musikevenemang på primärmarknaden och från branschorganisationer, genomförde AGCOM en inspektion av webbplatsen www.viagogo.it, som drivs av Viagogo.

20 Till följd av denna inspektion ålade AGCOM genom beslut nr 104/20/CONS av den 16 mars 2020 Viagogo en administrativ straffavgift på 3 700 000 euro. Viagogo anklagades för 37 överträdelser, genom nämnda webbplats och en hänvisning till denna på ett socialt nätverk, bestående i försäljning av biljetter till konserter och föreställningar mellan mars och maj 2019, utan att Viagogo var innehavare av systemen för utgivning av dessa biljetter, till priser som översteg de nominella priser som angavs på de auktoriserade försäljningssidorna.

21 Viagogo väckte talan om ogiltigförklaring av detta beslut vid Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionala förvaltningsdomstolen i Lazio, Italien), som ogillade talan. Viagogo överklagade domen i första instans till den hänskjutande domstolen, Consiglio di Stato (Högsta förvaltningsdomstolen, Italien).

22 Mot denna bakgrund beslutade Consiglio di Stato (Högsta förvaltningsdomstolen) att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till EU-domstolen:

”1) Utgör direktiv 2000/31 och särskilt artiklarna 3, 14 och 15, jämförda med artikel 56 FEUF, hinder för tillämpning av en medlemsstats lagstiftning om försäljning av evenemangsbiljetter på sekundärmarknaden som får till följd att en operatör av en värdplattform som är verksam i [Europeiska unionen] – såsom klaganden i förevarande mål – inte får tillhandahålla annonstjänster avseende försäljning av evenemangsbiljetter på sekundärmarknaden till tredje part och därmed förbehåller sådan verksamhet för enbart försäljare, evenemangsarrangörer eller andra aktörer som har tillstånd från offentliga myndigheter att erbjuda biljetter på primärmarknaden med certifierade system?

2) Utgör dessutom artiklarna 102 och 106 FEUF hinder för tillämpning av en medlemsstats lagstiftning om försäljning av evenemangsbiljetter som förbehåller samtliga tjänster på sekundärmarknaden för biljetter (och i synnerhet förmedling) för försäljare, evenemangsarrangörer eller andra aktörer som har tillstånd att utfärda biljetter på primärmarknaden med certifierade system och därmed förbjuder leverantörer av informationssamhällets tjänster som avser att tillhandahålla värdtjänster i den mening som avses i artiklarna 14 och 15 i direktiv [2000/31] att bedriva sådan verksamhet, särskilt i fall där ett sådant förbehåll – såsom i förevarande fall – får till följd att en operatör som har en dominerande ställning på primärmarknaden för biljettförsäljning kan förstärka denna ställning när det gäller förmedlingstjänster på sekundärmarknaden?

3) Är begreppet passiv leverantör av värdtjänster enligt unionslagstiftningen och i synnerhet direktiv [2000/31] enbart tillämpligt om det inte förekommer någon som helst filtrering, urval, indexering, organisation, katalogisering, aggregering, bedömning, användning, ändring, utvinning eller marknadsföring av innehåll som användarna har offentliggjort, vilka anges som vägledande exempel som inte alla behöver förekomma, eftersom de var för sig kan betraktas som tecken på en entreprenörsmässig förvaltning av tjänsten och/eller tillämpning av en teknik för att kartlägga användarnas beteende i syfte att öka deras lojalitet, eller är det upp till den hänskjutande domstolen att bedöma relevansen av ovannämnda omständigheter för att det, även om en eller flera av dem föreligger, ska kunna anses att det förekommer sådan neutralitet i tjänsten som medför kvalificering som passiv värdtjänstleverantör?”

Huruvida begäran om förhandsavgörande kan tas upp till sakprövning

23 För att en begäran om förhandsavgörande ska kunna tas upp till sakprövning måste den vara nödvändig för att avgöra det mål som den hänskjutande domstolen har att avgöra (dom av den 6 oktober 2021, Consorzio Italian Management och Catania Multiservizi, C-561/19, EU:C:2021:799, punkt 30 och där angiven rättspraxis), vilket förutsätter att de unionsbestämmelser som begäran avser är tillämpliga i det målet.

24 För det första ska det i detta hänseende påpekas att de tre frågor som den hänskjutande domstolen har ställt avser tolkningen av direktiv 2000/31. Detta direktiv är emellertid inte tillämpligt med avseende på person (*ratione personae*) i det nationella målet.

25 Syftet med direktiv 2000/31 är nämligen, enligt dess artikel 1, att bidra till att den inre marknaden fungerar väl genom att säkerställa den fria rörligheten för informationssamhällets tjänster ”mellan medlemsstaterna”. Detta förutsätter således, för att direktivet ska vara tillämpligt med avseende på person (*ratione personae*), att de aktuella tjänsterna tillhandahålls av tjänsteleverantörer som är etablerade i en medlemsstat, såsom det erinras om i artikel 3.1 i direktivet.

26 I artikel 2 c i samma direktiv definieras en ”etablerad tjänsteleverantör” som en tjänsteleverantör som faktiskt utövar näringsverksamhet med hjälp av ett fast driftsställe under obestämd tid. I denna bestämmelse preciseras att förekomsten och användningen av teknisk utrustning och teknik för att tillhandahålla tjänsten inte i sig innebär att tjänsteleverantören är etablerad.

27 I detta avseende framgår det av rättspraxis att för att artikel 3.1 och 3.2 i direktiv 2000/31 ska kunna tillämpas krävs det att den medlemsstat där den berörda leverantören av informationssamhällets tjänster faktiskt är etablerad identifieras. Det ankommer därför på den hänskjutande domstolen att kontrollera huruvida tjänsteleverantören faktiskt är etablerad i en medlemsstat. Om så inte är fallet är den mekanism som föreskrivs i artikel 3.2 i direktivet inte tillämplig (dom av den 15 mars 2012, G, C-292/10, EU:C:2012:142, punkt 71 och där angiven rättspraxis).

28 Av skäl som omfattas av det samordnade området avser förbudet mot inskränkningar i friheten att tillhandahålla tjänster som behandlas i direktiv 2000/31, enligt den uttryckliga ordalydelsen i artikel 3.2 i direktivet, enbart sådana tjänster som ”har ursprung i en annan medlemsstat”.

29 Med tillämpning av Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) av den 2 maj 1992 (EGT L 1, 1994, s. 3) utvidgade gemensamma EES-kommittén visserligen, genom beslut nr 91/2000 av den 27 oktober 2000 om ändring av bilaga XI (Teletjänster) till EES-avtalet

(EGT L 7, 2001, s. 13), tillämpningsområdet för direktiv 2000/31 till att omfatta EES, så att direktivet även omfattar de stater som är parter i avtalet. Schweiziska edsförbundet ingår emellertid inte bland de sistnämnda. Gemensamma kommittén EU-Schweiz, som inrättats genom avtalet EG-Schweiz, har inte heller fattat något beslut i syfte att utvidga direktivets tillämpningsområde till att även omfatta detta tredjeland.

30 Det är ostridigt att Viagogo är etablerat i Genève, har sitt säte och centraliserar sin ekonomiska verksamhet där, trots att företaget har lagt ut sina webbplatser i versioner som är tillgängliga i olika medlemsstater i unionen, bland annat Italien. De aktuella tjänsterna tillhandahålls således från ett tredjeland av ett bolag som omfattas av lagstiftningen i detta tredjeland.

31 Härav följer, i motsats till vad den hänskjutande domstolen har påstått, att klaganden i det nationella målet inte kan åberopa direktiv 2000/31. Eftersom samtliga frågor som ställts av den hänskjutande domstolen avser detta direktiv, kan begäran om förhandsavgörande i sin helhet inte tas upp till sakprövning.

32 Vad gäller den första frågan preciserar domstolen för det andra att artikel 56 FEUF inte heller kan åberopas av Viagogo.

33 Denna artikel är nämligen inte tillämplig på ett bolag som är etablerat i ett tredjeland i förhållande till unionen, såvida inte annat följer av ett internationellt fördrag eller avtal, även om detta bolag tillhandahåller tjänster som kan köpas av medborgare i vissa medlemsstater eller bolag som är etablerade i dessa medlemsstater (se, för ett liknande resonemang, dom av den 21 maj 2015, Wagner-Raith, C-560/13, EU:C:2015:347, punkt 36 och där angiven rättspraxis).

34 I förevarande fall innebär inte tillämpningsområdet för avtalet EG-Schweiz att Viagogo kan åberopa artikel 56 FEUF, eftersom det som utmärker detta avtal är att det, vad gäller likställandet av tjänsteleverantörer etablerade i Schweiz med tjänsteleverantörer som är etablerade i en medlemsstat, föreskriver en begränsning i tiden till 90 dagar per kalenderår.

35 Således föreskrivs i artikel 1 i avtalet EG-Schweiz särskilt att kortvarigt tillhandahållande av tjänster ska liberaliseras. Genom artikel 5.1 i avtalet ges schweiziska tjänsteleverantörer rätt att på den andra avtalsslutande partens territorium tillhandahålla tjänster för en tid som inte överstiger 90 arbetsdagar per kalenderår. Bilaga I till nämnda avtal utgör enligt artikel 15 i avtalet en integrerad del av detta. Enligt artikel 17 i bilagan är varje begränsning av ett gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster på en avtalsslutande parts territorium som varar högst 90 arbetsdagar per år förbjuden. Enligt bilagans artikel 18 ska bestämmelserna i artikel 17 i densamma tillämpas på bolag som bildats i enlighet med lagstiftningen i en medlemsstat i Europeiska gemenskapen eller i enlighet med schweizisk rätt och vilka har sitt stadgeenliga säte, sin centrala förvaltning eller sin huvudverksamhet på en avtalsslutande parts territorium. Slutligen preciseras i artikel 21 i samma bilaga att de 90 dagarna motsvarar den totala varaktigheten av en tjänst, oavsett om det rör sig om en oavbruten tjänst eller om flera på varandra följande tjänster.

36 I förevarande fall framgår det av handlingarna i målet att Viagogo tillhandahåller tjänster under längre tid än vad som föreskrivs i avtalet EG-Schweiz.

37 För det första ger en tjänsteleverantör, som uteslutande bedriver sin verksamhet via webbplatser, denna verksamhet en nästan oavbruten, eller till och med bestående, karaktär. I synnerhet när det gäller ett erbjudande om annonsering av biljettförsäljning för en viss föreställning eller ett visst evenemang, kommer potentiella köpare att när som helst kunna ge sig till känna via den berörda

webbplatsen. Det framgår inte av de uppgifter som den hänskjutande domstolen har lämnat att den webbplats, som drivs av klaganden i det nationella målet, vid någon tidpunkt sedan den bildades har upphört med sin verksamhet. Detta bekräftas av den italienska regeringen som har angett att Viagogo kontinuerligt tillhandahåller förmedlingstjänsten på andrahandsmarknaden under hela kalenderåret.

38 Det framgår vidare av de uppgifter som anfördes i första instans i det nationella målet att AGCOM redan år 2016 ingrep mot Viagogo och att bolagets verksamhet inte föreföll vara begränsad i tiden.

39 Slutligen hänvisar å ena sidan AGCOM:s beslut av den 16 mars 2020, vilket specifikt omfattar månaderna mars till maj 2019, det vill säga 92 dagar, till en period som överskrider den maximala period på 90 dagar som föreskrivs i avtalet EG-Schweiz. Å andra sidan framgår det av domen i första instans i det nationella målet att den sista försäljningen som var föremål för AGCOM:s inspektion ägde rum den 7 september 2019, det vill säga i vart fall långt efter de 90 dagar som föreskrivs i avtalet EG-Schweiz.

40 Viagogo omfattas således inte av tillämpningsområdet med avseende på person (*ratione personae*) för artikel 56 FEUF och kan följaktligen inte med framgång göra gällande att denna artikel har åsidosatts i det nationella målet. Detta innebär att inte heller den första frågan, i den del den avser tolkningen av nämnda artikel, kan tas upp till prövning i denna del.

41 För det andra föranleder den andra och den tredje frågan domstolen att, för fullständighetens skull, erinra om sin rättspraxis enligt vilken en tolkningsfråga, som en nationell domstol har ställt, inte kan tas upp till prövning när den nationella domstolen inte har försett EU-domstolen med de uppgifter om de faktiska och rättsliga omständigheterna som är nödvändiga för att denna ska kunna ge ett användbart svar (dom av den 2 juli 2015, Gullotta och Farmacia di Gullotta Davide & C., C-497/12, EU:C:2015:436, punkt 26).

42 Den hänskjutande domstolen har inte vid något tillfälle i begäran om förhandsavgörande, när det gäller den andra frågan, angett vilka skäl som föranlett den att fråga om tolkningen av artiklarna 102 och 106 FEUF, eller vilket samband som den har funnit föreligga mellan dessa artiklar och, i synnerhet, 2016 års lag, i strid med de krav som föreskrivs i artikel 94 c i domstolens rättegångsregler.

43 Särskilt när det gäller artiklarna 102 FEUF och följande artiklar, och närmare bestämt förekomsten av ett eventuellt missbruk av dominerande ställning, har den hänskjutande domstolen inte gjort någon hänvisning till rekvisiten för en dominerande ställning, i den mening som avses i artikel 102, inom ramen för det nationella målet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 12 december 2013, Ragn-Sells, C-292/12, EU:C:2013:820, punkt 41). Ingenting sägs om vad detta missbruk av dominerande ställning skulle innebära eller hur 2016 års lag skulle kunna leda till det (se, för ett liknande resonemang, dom av den 2 juli 2015, Gullotta och Farmacia di Gullotta Davide & C., C-497/12, EU:C:2015:436, punkt 25).

44 När det gäller den tredje frågan, som är uppenbart hypotetisk, ska det erinras om att grunden för en begäran om förhandsavgörande inte får vara avgivande av rådgivande yttranden i allmänna eller hypotetiska frågor, utan ska vara det behov som är knutet till den faktiska lösningen av en tvist (se, bland annat, dom av den 16 december 1981, Foglia, C-244/80, EU:C:1981:302, punkt 18, och dom av den 20 januari 2005, García Blanco, C-225/02, EU:C:2005:34, punkt 28 och där angiven rättspraxis).

45 Mot bakgrund av det ovan anförda kan begäran om förhandsavgörande således inte tas upp till sakprövning.

Rättegångskostnader

46 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (sjunde avdelningen) följande:

Den begäran om förhandsavgörande som har ingetts av Consiglio di Stato (Högsta förvaltningsdomstolen, Italien) genom beslut av den 27 januari 2022 avvisas.

Underskrifter